

Opprydding i Oslo havn

Venstre har stemt for en opprydding av havnebassenget for å gjøre Oslofjorden renere og for forsvarlig deponering av forurensede masser. Prosjektet vil når det er ferdig gjøre Oslofjorden betydelig renere enn i dag, og redusere spredningen av forurensede masser som idag virvles opp av båttrafikk i indre havn med 90 prosent. Oppryddingen er en del av en helhetlig tiltaksplan for Oslos havneområde, og ble igangsatt for å kunne skje parallellt med etablering av senketunnel i Bjørvika.

Venstre vil fortsette oppryddingen av forurensede bunnsedimenter i Oslo havn. Det er uakseptabelt å la denne type masser bli liggende i havnebassenget slik at det virvles opp daglig av båt- og skipstrafikk.

Venstre har hele tiden lagt til grunn at vi skal gå inn for den beste og mest helhetlige miljøløsningen. Det er en forutsetning at det ikke finner sted spredning av forurensede masser i forbindelse med oppryddingen og at utslippstillatelsene følges.

Venstre både lokalt og i bystyret følger derfor oppryddingsarbeidet nøye.

Havnebassenget

Havnebassenget i Oslo er den mest forurensede delen av Oslofjorden. For å få en ren fjord må havnebassenget renses for den forurensede bunnmassen. Med hvert tilløp og avgang av de store fergene virvles det forurensende bunnslammet opp. Dette har ført til at noen fiskeslag fra Oslo fjorden ikke bør spises. Oppgraderingen av Bjørvika med Opera og Fjordbyen samt byggingen av senketunnelen skapte en mulighet til å gjøre noe med den forurensede massen.

Forurenset masse

Massene som nå flyttes på er leire og sand som har ligget innerst i havnebassenget på grunt vann, mindre enn 15 m. Over mange år har denne leiren blitt forurenset gjennom utslipp fra elver, skip, havnevirkosomhet, kloakkanlegg og så videre. Det er snakk om mer enn 600.000 kubikkmeter masse, som inneholder mindre enn en promille faktiske giftstoffer, deriblant kvikksølv, PCB, kadmium, kobber og sink. Disse stoffene er sterkt bundet til overflaten av leirepartiklene, og veldig vanskelige å løse ut til vann. Fordi massene ligger på grunt vann, blir de stadig virvlet opp, og forurenser indredeler av Oslofjord.

Lagring

Landeponi NOAH Langøya, et gammelt kalkstensbrudd, er perfekt egnet for lagring av sterke syrer iblandet tungmetaller og annet sterkt forurenset avfall. Å bruke det opp på massene fra indre havn nå, betyr at vi ikke har denne muligheten i fremtiden. Langøya ville også ha ført til noe utslipp, og selv om overskuddsvannet renses, er ingen rensemetode perfekt. Denne løsningen ville gitt mye lengre transport av massene i lekter, med ekstra dieselforbruk og ulykkesrisiko. NOAH kom ikke med tilbud om lagring før bystyret fattet sitt vedtak.

Å benytte landdeponi NOAH Langøya ble senere utredet for miljøkonsekvenser, og vurdert miljømessig likt med dypvannsløsningen, men tregere, dyrere og med tap av fremtidige

lagringsmuligheter for giftig avfall. NOAH Langøyene har aldri formelt blitt foreslått i bystyret.

Sementbinding har vært testet andre steder, og gir gode resultater for ulike typer sedimenter. Det finnes imidlertid eksempler på at kvikksølv som var bundet til leire har begynt å lekke fra sement-stabiliserte mudremasser. Ved bruk av stabilisering er det en forutsetning at en har tilgang på et areal lokalt der massen kan deponeres for innvinning av ny grunn (strandkantdeponi). Politikerne i Oslo sa nei til å regulere områder langs havna til dette formålet midt på 90-tallet og dette alternativet med stabilisering ble derfor aldri foreslått i bystyret.

Dypvannsdeponi har noe spredning ved nedsenkning, men når deponiet er ferdig skal det ikke lekke. Deponering under vann har vært testet tidligere både nasjonalt og internasjonalt, blant annet ved opprydning i Sandefjord hvor det virker etter hensikten.

Dypvannsdeponi

Dypvannsdeponiet har fått en utslippstillatelse fra SFT som er liten sammenliknet med utslippene fra Akerselva, eller et hvilket som helst kloakkrenseanlegg. Foreløpig viser målingene at dypvannsdeponiet ligger på 7% av denne utslippstillatelsen. Målinger (tilgjengelige på www.renoslofjord.no) viser at 99.9 % av massen legger seg innen 300 meter fra nedslippspunktet. Fordi forurensningen er tett bundet til massen, vil det si at også 99.9 % av miljøgiftene havner i deponiet. Dette måles ved å se på hvor mye partikler som er virvlet opp i vannet i og rundt deponiet. Spredningen som er målt har bare vært i nærmeste del av Bekkelagsbassenget, og har holdt seg nær bunnen. Det er derfor ingen fare for badevannet. Noen ekkoloddmålinger har trukket dette i tvil. De målingene baserte seg på unøyaktige referansedata. Det foretas nå jevnlig målinger, og de viser at massen legger seg der den skal.

Dypvannsdeponiet er et søkk, 20-30 m dypere enn omgivelsene. Vannet her er tyngre enn i området rundt, og det ligger derfor stille i deponiet. Det er målt litt strøm (1-2 cm/s) i bunnen av bassenget, men denne går frem og tilbake. Bare ved dypvannsutsifting vil det kunne foregå spredning, og den perioden overvåkes ekstra nøye. Den sterkeste forurensningen som er målt er knyttet til der massene hentes opp, i indre havn. Denne ville vært lik uansett hvilken løsning som hadde blitt valgt for behandling av massene.

Venstre har samme holdning som bl.a. Norges Naturvernforbund og Natur og Ungdom - vi er for oppryddingen i havnebassenget, men følger nøye med på at forutsetningene overholdes. Dersom vi får indikasjoner om noe annet, vil deponeringen stoppes på dagen.

Mer informasjon på internett:

www.renoslofjord.no

www.sft.no

www.venstre.no/oslo/nordstrand

Spørsmål vil også kunne besvares ved å sende en e-post til:

Karsten Gjefle: kgjefle@hotmail.com

Martin Kirkengen: martin_kirkengen@yahoo.no

Nordstrand Venstre: nordstrand@venstre.no

Oslo Venstre: oslo@venstre.no